

manomImAMsA

——
मनोमिमांसा

——
Document Information

Text title : manomImAMsA

File name : manomImAMsA.itx

Category : yoga

Location : doc_yoga

Author : Brahma

Proofread by : Jonathan Wiener wiener78 at sbcglobal.net, NA

Latest update : August 2, 2017

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 18, 2023

sanskritdocuments.org

మనోమీమాంసా

నాయం జనో మే సుఖదుఃఖహేతు-
ర్న దేవతాత్మా గ్రహకర్మకాలాః ।
మనః పరం కారణమామనన్తి
సంసారచక్రం పరివర్తయేద్యత్ ॥ ౧ ॥

మనో గుణాన్వై స్పృజతే బలీయ-
స్తతశ్చ కర్మాణి విలక్షణాని
శుక్లాని కృష్ణాన్యథ లోహినాని
తేభ్యః సవర్ణాః స్పృతయో భవన్తి ॥ ౨ ॥

అసీహ ఆత్మా మనసా సమీహతా
హిరణ్మయో మత్సఖ ఉద్విచష్టే ।
మనః స్వలింగం పరిగృహ్య కామా-
న్జుషన్తిబద్ధో గుణసగ్గతోఽసౌ ॥ ౩ ॥

దానం స్వధర్మో నియమో యమశ్చ
శ్రుతం చ కర్మాణి చ సద్యతాని ।
సర్వే మనోనిగ్రహలక్షణాంతాః
పరో హి యోగో మనసః సమాధిః ॥ ౪ ॥

సమాహితం యస్య మనః ప్రశాన్తం
దానాదిభిః కిం వద తస్య కృత్యమ్ ।
అసంయతం యస్య మనో వినశ్య-
ద్దానాదిభిశ్చేదపరం కిమేభిః ॥ ౫ ॥

మనోవశేఽన్యే హ్యభవన్ము దేవా
మనశ్చ నాన్యస్య వశం సమేని
భీష్మో హి దేవః సహసః సహాయా-
న్యజ్ఞ్వాద్వశే తం స హి దేవదేవః ॥ ౬ ॥

తష్టుర్జయం శత్రుమసహ్యవేగమ-
 రుస్తుదం తన్న విజిత్య కేచిత్ |
 కుర్వన్త్యసద్విగ్రహమత్ర మర్హ్యై-
 ర్మిత్రాణ్యుదాసినరిహన్విమూఢాః || ౭||

దేహం మనోమాత్రమిమం గృహీత్వా
 మమాహసిత్వస్థియో మనుష్యాః |
 ఏషోఽహమన్యోఽయమితి భ్రమేణ
 దురన్తపారే తమసి భ్రమన్తి || ౮||

జనస్తు హేతుః సుఖదుఃఖయోశ్చే-
 త్కిమాత్మనశ్చాత్ర హి భౌమయోస్తత్ |
 జిహ్వం క్వచిత్సన్తశతి స్వదద్భి-
 స్తద్వేదనాయాం కనమాయ కుప్యేత్ || ౯||

దుఃఖస్య హేతుర్యది దేవతాస్తు
 కిమాత్మనస్తత్ర వికారయోస్తత్ |
 యదజమగ్గేన నిహన్యతే క్వచి-
 త్కృధ్యేత కస్మై పురుషః స్వదేహే || ౧౦||

ఆత్మా యది స్యాత్సుఖదుఃఖహేతుః
 కిమన్యతస్తత్ర నిజస్వభావః |
 న హ్యోత్మనోఽన్యద్యది తస్మృషా స్యా-
 త్కృధ్యేత కస్మాన్న సుఖం న దుఃఖమ్ || ౧౧||

గ్రహా నిమిత్తం సుఖదుఃఖయోశ్చేత్-
 కిమాత్మనోఽజస్య జనస్య తే వై |
 గ్రహార్గ్రహస్యైవ వదన్తి పీఠాం
 క్రుధ్యేత కస్మై పురుషస్తతోఽన్యః || ౧౨||

కర్మాస్తు హేతుః సుఖదుఃఖయోశ్చే-
 త్కిమాత్మనస్తద్ధి జడాజడత్వే |
 దేహస్త్వచిత్పురుషోఽయం సుపర్ణః
 క్రుధ్యేత కస్మై న హి కర్మ మూలమ్ || ౧౩||

కాలస్తు హేతుః సుఖదుఃఖయోశ్చే-

త్కిమాతృనస్తత్ర తదాత్మకోఽసౌ ।
నాగ్నోర్హి తాపో న హిమస్య తత్సా-
త్కృధ్యేత కస్తై న పరస్య ద్వన్ద్వమ్ ॥ ౧౪ ॥

న కేనచిత్కావపి కథజ్ఞనాస్య
ద్వన్ద్వోపరాగః పరతః పరస్య ।
యథాహమః సంస్కృతిరూపిణః స్యా-
ద్దేవం ప్రబుద్ధో న బిర్భృతి భూతైః ॥ ౧౫ ॥

ఏతాం న ఆస్థాయ పరాత్మనిష్ఠా-
మధ్యాసితాం పూర్వతమైర్మహర్షిభిః ।
అహం తరిష్యామి దురన్తపారం
తమో ముకున్దాజ్ఞీనిషేవయైవ ॥ ౧౬ ॥

ఇతి మనోమీమాంసా సమూర్ధా ।

Proofread by Jonathan Wiener wiener78 at sbcglobal.net, NA

manomImAMsA

pdf was typeset on December 18, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

